

Historische datavisualisering (A004002)

Cursusomvang *(nominale waarden; effectieve waarden kunnen verschillen per opleiding)*

Studiepunten 5.0 **Studietijd 150 u**

Aanbodsessies en werkvormen in academiejaar 2023-2024

A (semester 2)	Nederlands	Gent	hoorcollege zelfstandig werk werkcollege

Lesgevers in academiejaar 2023-2024

Birkholz, Julie	LW03	Verantwoordelijk lesgever
Blomme, Hans	LW03	Medewerker
Danniau, Fien	LW03	Medewerker
Ducatteeuw, Vincent	LW03	Medewerker
Verbruggen, Christophe	LW03	Medelesgever

Aangeboden in onderstaande opleidingen in 2023-2024

	stptn	aanbodssessie
Bachelor of Arts in de geschiedenis	5	A
Bachelor of Arts in de kunstwetenschappen	5	A
Schakelprogramma tot Master of Arts in de geschiedenis	5	A
Vorbereidingsprogramma tot Master of Arts in de geschiedenis	5	A

Onderwijstalen

Nederlands

Trefwoorden

Digital humanities, digitale geschiedenis, historisch GIS, sociale netwerkanalyse (SNA), datavisualiseringssoftware, datamanagement en datamining

Situering

De studenten worden vertrouwd gemaakt met aspecten van het veld van de digital history. Ze leren de tools en technieken voor het verzamelen en visualiseren van historische data te gebruiken en te koppelen aan specifieke onderzoeksvragen. Ze verwerven de basisinzichten in digitale geografische voorstelling van historische data en leren de basisvaardigheden aan met betrekking tot het verwerken en bewerken van ruimtelijke data in combinatie met een longitudinaal, historisch perspectief. Ze zijn in staat zelf netwerkanalyses en visualisaties te maken en kunnen ook andere vormen van datavisualisatie inzetten voor historische analyse en het communiceren van onderzoeksresultaten.

Inhoud

Na een algemene inleiding over datavisualisatie en digital humanities wordt het vak georganiseerd volgens opeenvolgende onderdelen. Daarin komen steeds theoretische concepten, onderzoekspraktijken en software/tools aan bod. Studenten leren met de concrete tools en softwarepakketten werken.

- Datamanagement en -cleaning (bv. OpenRefine)
- GIS-Software (bv. QGIS, ArcGIS)
- Sociale Netwerkanalyse & visualisatie software (bv. Gephi, UCINET, NodeXL, NETDRAW, Networkx)
- Tekstanalyse (bv. named entity recognition, sentimentanalyse, woordfrequenties- word clouds)
- Verkenning en reflectie over het aanbod van online tools en hoe die te gebruiken zijn voor onderzoekers in de geesteswetenschappen.

Bij elke module hoort een beperkte deelopdracht.

Begincompetenties

geen specifieke competenties vereist

Eindcompetenties

- 1 Inzicht hebben in de methodologie van de geschiedenis.
- 2 Basiskennis hebben van de diversiteit aan bronnen en wetenschappelijke literatuur voor een historisch onderzoek en de specifieke expertise vereist om bronnen te lezen en te interpreteren.
- 3 Kwantitatieve en kwalitatieve methoden en technieken kritisch kunnen toepassen.
- 4 In functie van een specifieke historische vraagstelling de meest geëigende brontypes kunnen aanwijzen.
- 5 Een heuristische methode en historisch bibliografisch onderzoek kunnen verantwoorden aan de hand van wetenschappelijke criteria.
- 6 Zich bewust zijn van het belang van wetenschappelijke integriteit.
- 7 De evoluties in de geschiedschrijving op de voet volgen en de eigen competenties verder ontwikkelen.
- 8 Met een kritisch apparaat kunnen rapporteren over hangende wetenschappelijke discussies in de historiografie.
- 9 Schriftelijk en mondeling kunnen communiceren over de resultaten van historisch onderzoek, met experts en niet-deskundigen.
- 10 Inzicht hebben in het functioneren van aanverwante humane en sociale wetenschappen.
- 11 Digitale competentie: met inzicht in de principes en algoritmes van digitale zoekomgevingen en de impact ervan op zoekresultaten, een passende zoekstrategie kiezen, verantwoord gebruiken en kritisch evalueren.
- 12 Digitale competentie: zelfstandig en op wetenschappelijke wijze de principes van digitale bronnenkritiek toepassen op zelf gevonden onderzoeksobjecten.
- 13 Digitale competentie: zelfstandig digitale formaten vergelijken, selecteren, verantwoord gebruiken en kritisch evalueren om eigen digitale versies te creëren van analoge of digitale onderzoeksobjecten.
- 14 Digitale competentie: zelfstandig digitale methodes vergelijken, selecteren, verantwoord gebruiken en kritisch evalueren om analoge of digitale onderzoeksobjecten op een gestructureerde manier te verzamelen en te beheren.
- 15 Digitale competentie: een datamodel ontwerpen dat (relaties tussen) eigenschappen van onderzoeksobjecten structureert en dit model operationaliseren in de vorm van een database.
- 16 Digitale competentie: zelfstandig digitale hulpmiddelen vergelijken, selecteren, verantwoord gebruiken en kritisch evalueren om de kwaliteit van digitale onderzoeksobjecten of datasets te verbeteren.
- 17 Digitale competentie: onderzoeksobjecten digitaal verrijken met informatie zoals annotaties of metadata.
- 18 Digitale competentie: repetitieve taken die kunnen worden geautomatiseerd herkennen en digitale toepassingen zoeken en inzetten om die taak uit te voeren.
- 19 Digitale competentie: zelfstandig digitale analysemethodes vergelijken, selecteren, verantwoord gebruiken en kritisch evalueren om analyses (inhoudelijk, netwerk, relationeel, spatiaal, structureel of stilistisch) uit te voeren.
- 20 Digitale competentie: zelfstandig digitale visualisatiemethodes vergelijken, selecteren, verantwoord gebruiken en kritisch evalueren om analyses uit te voeren of onderzoeksresultaten te presenteren.
- 21 Digitale competentie: gebruik maken van digitale methodes om projectmatig samen te werken in een of meerdere fasen van een onderzoeksproces.
- 22 Digitale competentie: vertrouwd zijn met de basisconcepten en de inter- en transdisciplinaire mogelijkheden van Digital Humanities.

Creditcontractvoorwaarde

De toegang tot dit opleidingsonderdeel via creditcontract is open: de student houdt zelf rekening met voorkennis uitgedrukt in begincompetenties

Examencontractvoorwaarde

De toegang tot dit opleidingsonderdeel via examencontract is open

Didactische werkvormen

Werkcollege, Hoorcollege, Zelfstandig werk

Toelichtingen bij de didactische werkvormen

De theoretische lessen zijn hoorcolleges. De praktische oefeningen bestaan merendeels uit

begeleide practica en werkcolleges in een PC-klas.

Leermateriaal

Reader en presentaties aangeboden op Ufora. Te gebruiken software wordt ter beschikking gesteld

Referenties

Wilke, C. O. (2019). Fundamentals of data visualization: a primer on making informative and compelling figures. O'Reilly Media.

Verborgh, R., & De Wilde, M. (2013). Using OpenRefine : the essential OpenRefine guide that takes you from data analysis and error fixing to linking your dataset to the Web. 1 New ed. Birmingham: Packt Publishing Limited.

D'haeninck, T., Nico, R., & Verbruggen, C. (2015). Visualizing longitudinal data: rooted cosmopolitans in the low countries, 1850-1914. In First Conference on Biographical Data in a Digital World 2015 (Vol. 1399, pp. 116-121). CEUR WS.

Romein, C. Annemieke, Max Kemman, Julie M. Birkholz, James Baker, Michel De Gruijter, Albert MeroñoPeñuela, Thorsten Ries, Ruben Ros, and Stefania Scagliola. "State of the field: digital history." History 105, no. 365 (2020): 291-312.

Vakinhoudelijke studiebegeleiding

Beschikbaarheid van professoren en/of medelesgever voor begeleiding van specifieke opdrachten van de studenten.

Evaluatiemomenten

niet-periodegebonden evaluatie

Evaluatievormen bij periodegebonden evaluatie in de eerste examenperiode

Evaluatievormen bij periodegebonden evaluatie in de tweede examenperiode

Evaluatievormen bij niet-periodegebonden evaluatie

Participatie, Presentatie, Werkstuk

Tweede examenkans in geval van niet-periodegebonden evaluatie

Examen in de tweede examenperiode is mogelijk

Eindscoreberekening

100% niet-periodegebonden evaluatie (NPGE).

Om te kunnen slagen moeten studenten alle deelopdrachten (datacleaning, GIS, SNA, en recensie datavisualisatie) gemaakt hebben en minstens geslaagd zijn voor de module GIS.

Faciliteiten voor werkstudenten

1. Mogelijkheid tot vrijstelling van aanwezigheid met vervangende opdracht in overleg met de docent

2. Geen mogelijkheid tot examen op ander tijdstip

3. Mogelijkheid tot feedback via email, na afspraak tijdens kantooruren

Voor meer informatie omtrent flexibel studeren: <http://www.flw.ugent.be/flexibelstuderen>